

23

L'endeutament de la República Catalana

Pere Miret

Economista. Llicenciat en ciències físiques i en ciències econòmiques, màster en anàlisi econòmica i finances i MBA per ESADE. Especialista en macroeconomia en importants serveis d'estudis econòmics.

David Ros Serra

@EconomRosDavid

Coordinador d'aquesta la publicació

Economista.

Membre de la Comissió d'Economia Catalana del Col·legi d'Economistes.

Interventor d'Administració local (Ajuntament de Sabadell) i Tresorer (Ajuntament de Sant Cugat del Vallès).

Empresari especialitzat en el desenvolupament de programari de comptabilitat i gestió tributària d'ajuntaments, diputacions i autonòmic.

Professor de diferents màsters d'Administració pública en matèria pressupostària i comptabilitat pública.

Una anàlisi rigorosa revela que el deute català actual més el que s'heretés del Regne d'Espanya seria assumible per l'economia catalana en el marc d'un nou estat i amb un estalvi en relació amb la situació actual dins de l'Estat espanyol. La Catalunya autonòmica, o una República Catalana no efectiva, ha de suportar un deute superior al 104 % del seu producte interior brut (PIB): el deute propi més el 19,6 % del deute net de l'Estat central espanyol, que correspon a la part del deute estatal que paguem els catalans amb els impostos.

Sovint es parla del deute que tindria una Catalunya independent tractant el deute de forma aïllada, sense considerar que en una separació d'estats el que es reparteix són els actius i els passius. També sovint es posa èmfasi en parlar dels riscos de la

independència sense fer esment dels costos i riscos financers de tota mena que suposa mantenir la dependència de l'Estat espanyol, que en l'actualitat té un deute públic molt elevat.

“*El deute que suporten avui els catalans és superior al que tindrien en una Catalunya independent.*”

El deute a partir del qual s'hauria de calcular la part que correspondria a Catalunya en una separació de l'Estat espanyol no hauria de tenir en compte el Fons de Liquiditat Autònoma (FLA), ja que l'import del FLA ja el té incorporat com a deute propi la Generalitat de Catalunya.

Sense negociació amb l'Estat espanyol el deute públic català seria el de la Generalitat més el deute de les administracions locals catalanes, en total el 34,9 % del PIB de Catalunya, que suposaria ser un dels països menys endeutats de la Unió Europea. Aquest percentatge podria disminuir fins al 11,7 % mentre no s'assumís la devolució del FLA a l'Estat espanyol, tot i que no considerem probable aquest escenari de no negociació en cas d'efectivitat de la República Catalana. El dret internacional és el marc que cal considerar.

La preocupació dels creditors vindria més per garantir com pagaria l'Estat espanyol el deute una vegada Catalunya no en formés part, que no per la capacitat que el nou Estat pogués assumir la seva part. Si els creditors no veiessin garantit el cobrament del deute és evident que es posarien una vegada més en funcionament l'FMI, la UE, el BCE, el Club de París (creditors públics), el Club de Londres (creditors privats), per a assegurar el cobrament del deute sobirà, evitar l'augment del risc, garantir la viabilitat dels dos estats (predecessor i successor), reduir l'impacte en els mercats financers...

Els criteris de repartiment del deute que s'empren habitualment són els de l'activitat econòmica, la població, la despesa realitzada, la inversió efectuada, el deute històric...

Però no és correcte ignorar, en la separació d'estats, el repartiment d'actius i passius.

En el cas de Catalunya pot servir de punt de partida per a fer el repartiment l'estudi realitzat per Jordi Augusto, Marcel Coderch i Gemma Pons "Repartiment d'actius i passius entre Catalunya i l'Estat espanyol. El balanç patrimonial de l'estat com a eina de càlcul". En estudiar el balanç de l'Estat espanyol han posat de manifest que "en termes econòmics i tractat com si fos una corporació empresarial, l'Estat espanyol té uns passius que superen en molt els seus actius; altrament dit, està en situació de fallida i no podria fer front a la totalitat dels seus deutes ni en el cas de vendre's la totalitat dels actius". Els autors quantifiquen "el forat" de l'Estat espanyol en més de 269.000 milions d'euros. Dit d'una altra manera, a cada euro d'actius li correspon un "forat" d'un 46 % d'euro, un sobrecost del 46 % per actiu.

“*El deute català actual més el que s'heretés del Regne d'Espanya seria assumible per l'economia catalana en el marc d'un nou estat.*”

Per la nostra part estimem que els actius materials que poden estar ubicats a Catalunya es troben per sota del 15 %. L'estimació equivaldria a uns 20.000 milions d'euros d'actius, que suposarien haver d'assumir uns 29.000 milions d'euros de passius, un sobrecost discutible des de Catalunya, ja que ha estat a bastament pagat prèviament via dèficit fiscal.

Si ja hem calculat que sense acord l'endeutament d'una futura República Catalana efectiva seria només del 34,9 % del seu PIB, amb un repartiment d'actius i passius aquest endeutament se situaria entre el 49 % del PIB i un màxim del 77 %, similar al càlcul que sortiria d'aplicar la despesa de l'Estat a Catalunya, situada a l'entorn del 10 %.

D'altra banda, els creixements del PIB previstos per al nou Estat català són força més alts que en la situació actual de dependència. Això permetria que el saldo públic tingués superàvits i llavors el nivell del deute públic disminuiria progressivament en relació amb el PIB, fins i tot tenint en compte els venciments pendents.

Deute de la República Catalana. Comparació amb altres països	
2017	Deute públic en % del PIB
Grècia	176,1
Catalunya autonòmica dins l'Estat espanyol	104,0
Bèlgica	103,4
Catalunya assumint deute segons PIB	102,6
Espanya	98,1
Catalunya assumint deute segons població	91,3
Regne Unit	87,4
Zona de l'euro	86,8
UE-28	81,6
Catalunya assumint deute segons actius materials, marge superior	76,9
Catalunya assumint deute segons despesa de l'Estat a Catalunya	70,6
Alemanya	63,9
Països Baixos	57,0
Catalunya assumint deute segons actius materials, marge inferior	49,3
Catalunya amb deute segons els immobles estatals a Catalunya	45,3
Letònia	40,0
Catalunya amb deute segons m ² dels immobles estatals a Catalunya	38,8
Dinamarca	36,1
Catalunya assumint exclusivament deute propi (sense acord)	34,9
Catalunya amb sols deute propi sense acord, no-assumpció del FLA	11,7
Estònia	8,7

Fonts: Eurostat, Banc d'Espanya, INE, Idescat i elaboració pròpia.

En resum, el deute que suporten avui els catalans pel fet de formar part de l'Estat espanyol és superior al que tindrien en una Catalunya independent, sigui quin sigui el criteri que s'utilitzi per a repartir el deute. El deute català actual més el que s'heretés del Regne d'Espanya seria assumible per l'economia catalana en el marc d'un nou estat.